

УДК 159.91

БЕЗПЕКА УЧАСНИКІВ ДОРОЖНЬОГО РУХУ В ГЕОПАТОГЕННИХ ЗОНАХ**Степанов О. В.****SAFETY OF ROAD USERS IN GEOPATHIC AREAS****Stepanov O.**

Стаття присвячена феномену геофізичних аномалій – геопатогенним зонам, які впливають на психофізіологічний стан учасників дорожнього руху через різноманітний, прихований і шкідливий вплив на людський організм. Доведено, що на автошляхах проходить одна або кілька реактивних зон полів випромінювання, утворених геопатогенними зонами, здатними впливати на здоров'я людей і зокрема на їх психофізіологічний стан, що негативно позначається на безпеці учасників дорожнього руху. Автор доходить висновку, що у водіїв автотранспорту, які потрапляють під дію геопатогенних зон – фізичних полів навколишнього середовища, до яких можна віднести акустичні, електромагнітні, вібраційні, інфразвукові, теплові, світлові, радіаційні поля, підвищується ймовірність скоєння дорожньо-транспортних пригод.

Ключові слова: безпека, геопатогенні зони, учасники дорожнього руху.

Вступ. Численними дослідженнями доведено, що на нашій планеті існують різні геофізичні аномалії, які називають геопатогенними зонами (ГЗ), або аномальними зонами (АЗ). Магнітне поле Землі та зовнішнє магнітне поле найбільш інтенсивно проявляються в зонах глибинних розломів літосфери, особливо в місцях їх перетинів. Вони збуджуються сонячною активністю, космічним випромінюванням, внутріземними фізико-тектонічними процесами, рухом підземних вод, техногенними та іншими процесами. Магнітні бурі, що виникають при дії заряджених частинок, що випромінюються сонцем і потрапляють в навколоземний простір, перетворюються в електричні хвилі та індують телуричні струми в земній корі.

Постановка проблеми. ГЗ впливають своїми електромагнітними, гравітаційними та біомагнітними полями на живі організми, рослини, в тому числі і на людину. Доведено, що певною мірою ГЗ впливають на психофізіологічний стан учасників дорожнього руху через різноманітний, прихований і шкідливий вплив на людський організм.

Аналіз публікацій. Наукові дослідження АЗ в Англії, США, Канаді, Німеччині, Австрії, Франції, Швейцарії [6, 7, 10, 11] повністю підтвердили існу-

вання своєрідних ГЗ на Землі. Було виявлено, що тривалий, багаторічний вплив на організм ГЗ призводить до поступового зниження імунного статусу людини, при цьому виникають незворотні патологічні процеси [8, 12-14].

Різноманітні роботи вчених, таких як: Т. К. Бреус, Ю. І. Шутов, А. В. Храмов, Е. М. Нейко, Б. С. Серпов, І. П. Ванджура, А. К. Григорьев, А. В. Еникеев, І. Г. Лукачук, С. В. Каракай, А. С. Касаткина, Л. Е. Копанев, В. А. Кудрина, А. Е. Левитин, Е. К. Мельников, В. В. Налімов, В. В. Никитин, Л. С. Онищенко, Л. Е. Панин, А. І. Перельман, В. А. Рудник, Л. Н. Сапожников, Е. А. Скрябин, Л. І. Сопільник, П. Г. Столярчук, А. А. Скаронец, Г. А. Усенко, Ю. А. Холодов, В. І. Черняков, І. І. Черниченко, А. Л. Чижевський, С. М. Чибисов, І. Т. Шатохин, Н. П. Шаповалов, А. В. Шакуля, Р. В. Щепетнов, І. В. Шумилов, С. М. Шугрин, В. Ю. Ястремский та ін., довели, що АС дійсно існують, а освіту ГЗ залежить від силового каркаса Землі - системи глобального розподілу тектонічного напруження в літосфері планети, що і чинить негативний вплив на біоритми людського організму.

Мета дослідження. Розглянути геофізичні аномалії, які називають геопатогенними зонами, їх вплив на безпеку учасників дорожнього руху.

Результати досліджень. Основними причинами, що впливають на дорожньо-транспортні пригоди (ДТП), є: умови експлуатації автотранспорту, його технічний стан, дисциплінованість учасників дорожнього руху, психологічний стан учасників дорожнього руху. Крім цього, встановлено багато факторів впливу навколишнього середовища на ДТП, серед яких - рівень магнітного поля Землі та інших електромагнітних полів, що впливають на реакцію водія автотранспорту. Аналіз наукової літератури показав, що зміни геомагнітного поля впливають на психофізіологію і водія автотранспорту [1, 12, 13].

Накопичений у світі фактичний матеріал про взаємодію людини з навколишнім середовищем, особливо в другій половині ХХ століття, істотно

змінив уявлення про вплив окремих компонентів навколишнього середовища на здоров'я людини [2, 3]. Стан довкілля людини визначається не тільки ступенем її техногенного забруднення, але і наявністю ряду факторів природного характеру, серед яких провідну роль відіграють такі неоднорідності земної кори як зони розривних тектонічних порушень і напруг, що визначаються як ГЗ. Не виключено, що різними типами геоструктур Землі в цілому відповідають певні регіональні комбінації ГЗ, що розрізняються лише за параметрами аномалій геофізичних, геохімічних та інших полів, при подібності механізму їх впливу на організм людини [3, 6, 9, 11].

За багаторічними спостереженнями вітчизняних і зарубіжних дослідників ГЗ служать чинниками ризику, істотно підвищують ймовірність виникнення системних захворювань, стресів і психічних розладів, зниження активності імунної системи організму людини [2, 4, 8, 14]. Магнітні бурі як аномальні прояви природного змінного магнітного поля Землі, впливаючи на магнітне поле людини, змінюють параметри його біомагнітного поля. У зв'язку з цим змінюються параметри електричних полів відповідних органів людини [2-4, 13-14]. Вплив ГЗ на електричні струми різних органів в кінцевому підсумку призводять до зміни психофізіологічного стану людини, що може становити загрозу для здоров'я учасників дорожнього руху та ймовірності скоєння ними ДТП [9, 12].

С допомогою останніх досягнень квантової фізики відомо, що живий організм, будучи нерівноважною відкритою середовищем, являє собою набір молекулярних утворень. Ці молекулярні освіти мають високу структурну впорядкованість і поведуться як єдине ціле в реакціях і поведінці в просторі та часі [5]. Тому будь-яке стороннє вплив на яку-небудь із молекулярних структур відразу позначається на стані молекулярної системи, органу і організму в цілому і веде до зміни їх стану. За структурну і функціональну узгодженість підсистем біологічного об'єкта, взаємодія між організмом і зовнішнім середовищем, роботу регуляторних та адаптивних механізмів (наприклад, імунної системи) і збереження життєздатності відповідає «енергетична система» організму. Порушення саме цієї системи біологічного об'єкта служить початком розвитку різних патологій людини [2, 5, 9, 10].

Медико-геологічні дослідження Санкт-Петербурзьких вчених С. К. Мельникова, Ю. В. Мусійчук [7] та інших показали, що ГЗ - не міф, а реальність, з якою не можна не рахуватися. Результати роботи виявили статистично значимий зв'язок онкологічних захворювань, розсіяного склерозу, ішемічної хвороби серця з ГЗ. У таких зонах, навіть при їх невеликих лінійних розмірах, спостерігаються зміни психофізіології людей, а це призводить до підвищення травматизму та аварійності [2, 3, 12].

А. П. Дубров розглядає ГЗ як геофізичну аномалію і називає її реактивною зоною, в якій спостерігаються різного роду реакції людей при дії на них

земного випромінювання [5]. Він вважає, що особливо небезпечно наявність ГЗ на автомобільних дорогах. На його думку, навіть короточасне перебування в ній водія автотранспорту викликає у нього раптову втрату свідомості і орієнтування внаслідок своєрідного стресу. Наприклад, деякі ДТП відбувалися в гарну погоду, на рівній дорозі, де несподівано перед учасниками дорожнього руху з'являються то чорна стіна, то туман або біжать навперейми пішоходи, то мчаться назустріч вантажівки. Причому насправді нічого цього не було. Водії згадували про уповільнення реакції, дивних відчуттях, напівсонному розслабленому стані, ниючий біль у грудях [1, 7, 12].

В Україні цю «містику» під наукову базу вдалося підвести доктору технічних наук Л. І. Сопільник [12], який разом з науковими співробітниками Львівського політехнічного інституту досліджували місця ДТП різними приладами. Було визначено, що є ділянки доріг, де електромагнітне поле Землі в 200-650 разів перевищує допустиму норму, що і створює підвищену аварійність, оскільки навіть короточасне перебування водія в ГЗ викликає у нього раптову короточасну втрату свідомості і орієнтування в результаті своєрідного стресу. У зв'язку з цим, в одних і тих же місцях, з певною циклічністю, на сухій і рівній автодорозі постійно відбуваються ДТП. За результатами досліджень Л. І. Сопільник був запропонований метод вимірювання параметрів електромагнітних полів на автомобільних дорогах та врахування їх впливу на ДТП.

Таким чином, статистичні та експериментальні дані свідчать про те, що на автошляхах проходить одна або кілька реактивних зон полів випромінювання, утворених водоносними жилами або геологічними розломами, або ж зумовленими ними ґратчастими структурами - ГЗ, здатними впливати на здоров'я людей і зокрема на їх психофізіологічний стан, що негативно позначається на безпеці учасників дорожнього руху [4, 6]. Водій та інші учасники дорожнього руху постійно знаходяться в умовах дії фізичних полів навколишнього середовища, до яких можна віднести акустичні, електромагнітні, вібраційні, інфразвукові, теплові, світлові, радіаційні, що призводить до підвищення ймовірності ДТП.

Дослідники зафіксували існування й інших полів невідомого походження. На підставі отриманих результатів були складені електромагнітні карти основних доріг області - виміри робилися через кожні 25 метрів. Потім цю карту зіставили з місцями ДТП, обробили на комп'ютері і переконалися, що в 98% аварій припадають саме на місцях утворення ГЗ. При цьому всі ДТП відбуваються не щодня, а з циклом в 28 днів [12].

Свою гіпотезу, що відбувається запропонував фахівець з рідким кристалом, український вчений, доктор технічних наук, професор Зенон Готра. Людина - це рідка біологічне середовище. На мікрорівні структура біологічного середовища (за спрощеною схемою) - це клітина людського організму, що

складається з молекул, які, в свою чергу, представляють групу атомів, навколо ядер яких на відповідних рівнях переміщуються електрони. Людина, як біологічний і мислячий організм, володіє безліччю систем і функцій, в яких протікають хіміко-фізичні процеси, що створюють тонкі електричні імпульси і струми, і споживають енергію магнітних полів [9, 14]. Робота мозку людини будується на налагодженій та узгодженій сукупності надтонких електричних і магнітних полів, що охоплюють своїми полями і нервовими ланцюгами весь організм. Кожна мікрочастинка структури біологічного середовища людини має електричними та іншими видами полів, в сукупності званих «біополем» [8]. Взаємодія біополів цих мікрочастинок, складаючись між собою в єдине поле, утворює біополе людини. Будь-яке порушення взаємодії перерозподіляє структуру мікробіополей і біополя в цілому, послаблюючи захищеність людського організму. Як відомо, рогівка ока складається з рідких кристалів, і коли учасник дорожнього руху (особливо водій автомобіля) потрапляє в ГЗ, під впливом потужного магнітного поля Землі вони переорієнтуються, а в мозку на клітинному, білковому і молекулярному рівнях порушуються всі процеси.

До цього слід додати, що за структурну і функціональну узгодженість підсистем людини як біологічного об'єкта, взаємодія між організмом і зовнішнім середовищем, роботу регуляторних та адаптивних механізмів (наприклад, імунної системи) і збереження життєздатності відповідає «енергетична система» організму людини. Порушення саме цієї системи служить початком розвитку різних «енергетичних» захворювань людини. В даний час найбільш поширеною причиною таких захворювань є вплив на «енергетичну» систему організму зовнішніх паразитних електромагнітних і аномальних випромінювань - ГЗ.

Образно кажучи, водій автомобіля або інший учасник дорожнього руху отримує своєрідне «струс мозку» і протягом деякого часу не в змозі самостійно оцінити дорожню ситуацію. Реакція уповільнюється в десятки разів, а в очах стоїть так званий «попередній кадр» - порожня дорога, яка насправді була порожньою кілька секунд тому.

Вчені Інституту геологічних наук НАН України, вивчаючи планетарні розломи літосфери Землі, вивчали і ГЗ в деяких місцях ДТП [6, 8, 12]. Було встановлено, що природне випромінювання земної кори посилюється впливом ліній високовольтних електропередач, генераторів, різних ретрансляторів. Через них, потрапляючи в геопатогенну зону, у людини побачене сприймається мозком неадекватно, при цьому в учасників дорожнього руху може виникнути короткочасна втрата свідомості, що і призводить до ДТП. Аналіз факторів короткочасного впливу електромагнітних полів (ЕМП) на людину показує, що існуючий на автодорогах рівень ЕМП, його зміна у просторі та часі може в кілька разів збільшити ризик виникнення ДТП.

З аналізу науково-технічної інформації про вплив психофізіологічного стану водія автотранспорту на безпеку дорожнього руху випливає, що сьогодні немає оптимальних критеріїв для його оцінки, а тому фактор водія та інших учасників дорожнього руху в ГЗ і надалі залишається нерегульованим.

Висновки. На підставі проведеного дослідження можна зробити наступні висновки. ГЗ представляються як реальні геофізичні явища, виражені в зміні геофізичних параметрів навколишнього середовища - геомагнітного поля, електропровідності ґрунту, електричного потенціалу атмосфери, рівня радіоактивності та ін. У зв'язку з цим змінюються параметри електричних полів відповідних органів людини. Це порушує нормальне протікання електрхімічних процесів в органах людини, що призводить до порушення його психофізіологічного стану та функціональної діяльності.

Найявний досвід свідчить, що на місцевості (в тому числі і на автодорогах) практично через кожен квадратний метр площі проходить одна або кілька реактивних зон полів випромінювання, утворених водоносними жилами або геологічними розломами - ГЗ, здатними впливати на здоров'я людей. При цьому загальмованість, повільність, викликана геопатогенними випромінюваннями, збільшує ймовірність прийняття неправильних рішень, що негативно позначається і на безпеці учасників дорожнього руху.

Виявлено, що між трендами напруженості геомагнітного поля і ДТП існує досить тісний зв'язок, що дозволяє прогнозувати можливі ДТП в майбутньому за поточними результатами вимірювань значень напруженості геомагнітного поля. Для цього необхідні дослідження місць концентрації ДТП з розробкою спеціальних приладів, які зможуть реєструвати і сигналізувати про наближення до небезпечної для здоров'я людини ГЗ.

Аналіз сучасного стану теоретичних основ і моделювання організації дорожнього руху показує, що сьогодні немає комплексної теорії з безпеки дорожнього руху, за допомогою якої можна було б виявляти та усувати небезпечні (геопатогенні) місця доріг. Для вирішення цієї проблеми, в першу чергу, необхідно сформувавши нормативно-правову та нормативно-технічну базу для безпечного функціонування автомобільного транспорту в ГЗ, розробити пакет державних і галузевих стандартів.

Л і т е р а т у р а

1. Буданов Ю. Чёрные пятна / Ю. Буданов // Автомобильные дороги. – 2000. – №1. – С. 22–24.
2. Власов В. В. Реакции организма на внешнее воздействие: общие закономерности и методические проблемы исследования / Власов В. В. – Иркутск: Изд-во Иркут. ун-та. – 1994. – 344 с.
3. Гриценко Е. Г. Геопатогенные зоны, их повреждающее действие на организм человека / Е. Г. Гриценко, А. Г. Гриценко // Тезисы и доклады. IV Международная конференция «Теоретические и клинические аспекты применения биорезонансной и мультирезонансной терапии». Ч. I. – М.: ИМЕДИС, 1998. – С. 277–281.

4. Дубов А. П. Симметрия биоритмов и реактивности / Дубов А. П. – М.: «Медицина», 1987. – 175 с.
5. Дубров А. П. Биогеофизические аспекты традиционной медицины / А. П. Дубров, Н. Ф. Завитаева, В. Н. Луговенко // Традиционная медицина. – 2005. – №2. – С. 55–58.
6. Ланда В. Е. Биогеофизические аномалии как возможная причина геопатогенных зон / В. Е. Ланда, А. Л. Ковалевский // Вестник биолокации. – 1998. – № 10. – С. 15–21.
7. Мельников Е. К. Геопатогенные зоны – миф или реальность? / Мельников Е. К., Мусийчук Ю. И., Потифоров Л. И., Рудник В. А., Рымалев В. И. – Л.:ВНИИ океангеологии, 1993. – 49 с.
8. Павловец И. К. Биоэнергия и патогенные зоны в жизни человека / Павловец И. К. – Киев: Соборна Україна, 1994. – 128 с.
9. Рагульская М. В. Связь периодических процессов в организме человека, обусловленных ритмикой внешней среды, с вариациями магнитного поля Солнца / М. В. Рагульская // Биомед. техн. Радиоэлектр. – 2004. – № 1-2. – С. 3-7.
10. Рудаков М. Л. Электромагнитные поля и их воздействия на окружающую среду / М. Л. Рудаков // Инженерная экология и экологический менеджмент. М.: Логос, 2004. – 390 с.
11. Рудник В. А. Геокосмический фактор и среда обитания: роль геологического фактора / В. А. Рудник, Е. К. Мельников // Сознание и физическая реальность. – 1997. – № 3. – Т. 2. – С. 64–77.
12. Сопільник Л. І. Вимірювання параметрів електромагнітних полів на автомобільних шляхах та аналіз їх впливу на дорожно-транспортні пригоди: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук: спец. 05.11.05 «Прилади та методи вимірювання електричних та магнітних величин» / Л. І. Сопільник. – Львів, 1997. – 19 с.
13. Тамбиев А. Э. Влияние геомагнитных возмущений на функции внимания и памяти / А. Э. Тамбиев, С. Д. Медведев, Е. В. Егорова // Авиакосм. и экол. мед. – 1995. – Т. 29. – № 3. – С. 43–45.
14. Холодов Ю. А. Реакция нервной системы на электромагнитные поля / Ю. А. Холодов. – М.: Наука, 1975. – 206 с.
5. Dubrov A.P., Zavitaeva N.F., Lugovenko V.N. Biogeofizicheskie anomalii kak vozmozhnaja prichina geopatogennyh zon [Biogeophysical aspects of traditional medicine]. *Tradicionnaja medicina*, 2005, no. 2, pp. 55-58.
6. Landa V.E., Kovalevskij A.L. Biogeofizicheskie anomalii kak vozmozhnaja prichina geopatogennyh zon [Biogeophysical anomaly as a possible cause of geopathic zones]. *Vestnik biologicii*, 1998, no. 10, pp. 15-21. (In Russian).
7. Mel'nikov E. K., Musijchuk Ju. I., Potiforov L. I., Rudnik V. A., Rymalev V. I. *Geopatogennye zony – mif ili real'nost'?* [Geopathic zones – Myth or Reality?], Lviv, *VNIi okeangeologii*, 1993, 49 p.
8. Pavlovec I.K. *Biojenergija i patogennye zony v zhizni cheloveka* [Bioenergy and pathogenic zones in human life], Kiev, Soborna Ukraina, 1994, 128 p.
9. Ragul'skaja M.V. Svjaz' periodicheskikh processov v organizme cheloveka, obuslovlennyh ritmikoj vneshnej sredy, s variacijami magnitnogo polja Solnca [Communication periodic processes in the human body caused by the rhythm of the external environment, with variations of the solar magnetic field]. *Biomed. tehn. Iradiioelektr.*, 2004, no. 1-2, pp. 3-7.
10. Rudakov M.L. *Jelektromagnitnye polja i ih vozdejstvija na okružhajushhuju sredu* [Electromagnetic fields and their impact on the environment], Moscow, Logos, 2004, 390 p.
11. Rudnik V.A., Mel'nikov E.K. [Geocosmics and environment: the role of geological factors]. *Soznanie i fizičeskaja real'nost* [Consciousness and Physical Reality]. Moscow, 1997, vol. 2, no. 3, pp. 64–77. (In Russian).
12. Sopil'nyk L.I. *Vymiryuvannya parametriv elektromagnitnykh poliv na avtomobil'nykh shlyakhakh ta analiz yikh vplyvu na dorozhn'o-transportni pryhody*. Avtoref.diss., kand. tehn. nauk [The measurement of electromagnetic fields on highways and analysis of their impact on road accidents. Dr. tech. sci. aref.], Lviv, 1997, 19 p.
13. Tambov A.E., Medvedev S.D., Egorova E.V. [The impact of geomagnetic disturbances in the function of attention and memory]. *Aviakosm. i jekol. med.* [Aerosp. and Envir. Med.]. Moscow, 1995, vol. 29, no. 3, pp. 43–45. (In Russian).
14. Holodov Ju.A. *Reakcija nervnoj sistemy na jelektromagnitnye polja* [Reaction of the nervous system to the electromagnetic field], Moscow, Nauka, 1975, 206 p.

References

1. Budanov Ju. Chernye pjatna [Black spots]. *Avtomobil'nye dorogi*, 2008, no. 1, pp. 22-24.
2. Vlasov V.V. *Reakcii organizma na vneshnee vozdejstvija: obshhie zakonomernosti i metodicheskie problemy issledovanija* [The reactions of the organism to external influences: the general laws and methodological problems of research], Irkutsk, Izd-vo Irkut. un-ta, 1994, 344 p.
3. Gricenko E.G., Gricenko A.G. [Geopathogenic zones, their damaging effect on the human body]. Tezisy i doklady. IV Mezhd. konf. *Geopatogennye zony, ih povrezhdajushhee dejstvie na organizm cheloveka*. – Teoreticheskie i klinicheskie aspekty primenenija biorezonansnoj i mul'tirezo-nansnoj terapii. [Abstracts and Papers. IV Intern. Conf. "Theoretical and clinical aspects of bioresonance therapy and multiresonance"]. Moscow, 1998, vol. I., pp. 277–281. (In Russian).
4. Dubov A.P. *Simmetrija bioritmov i reaktivnosti* [Symmetry biorhythms and reactivity], Moscow, Medicina, 1987, 175 p.

Степанов А. В. Безопасность участников дорожного движения в геопатогенных зонах.

Статья посвящена феномену геофизических аномалий – геопатогенным зонам, которые влияют на психофизиологическое состояние участников дорожного движения через разнообразное, скрытое и вредное воздействие на человеческий организм. Доказано, что на автодорогах проходит одна или несколько реактивных зон подлей излучения, образованных геопатогенными зонами, способными влиять на здоровье людей и в частности на их психофизиологическое состояние, что негативно сказывается на безопасности участников дорожного движения. Автор приходит к выводу, что у водителей автотранспорта, которые попадают под действия геопатогенных зон – физических полей окружающей среды, к которым можно отнести акустические, электромагнитные, вибрационные, инфразвуковые, тепловые, световые, радиационные поля, повышается вероятность совершения дорожно-транспортных происшествий.

Ключевые слова: *безопасность, геопатогенные зоны, участники дорожного движения.*

Stepanov A. Safety of road users in geopathogenic zones.

The article is devoted to the phenomenon of geophysical anomalies - geopatogennim areas that affect on the psychophysiological state of road users through a various, undetected and harmful influence on the human body. It is proved that on the roads appears one or more reactive zones of radiation fields formed by geopathogenic zones which may affect on the public health and in particular at their psychophysiological state, which adversely affects the safety of road users. The au-

thor concludes that the drivers of vehicles that fall within the scope of geopathic zones - physical fields of the environment, which include acoustic, electromagnetic, vibrational, infrasound, thermal, light, radiation fields, increases the probability of road traffic accidents.

Keywords: *safety, geopathic zones, road users.*

Степанов О. В. – к.т.н., доцент кафедри «Організації та безпеки дорожнього руху» ХНАДУ, e-mail: cc_7@bk.ru.

Рецензент: **Марченко Д.М.**, д.т.н., професор

Стаття подана 30.01.2015